

Kropp til glede og besvær

Jeg sitter i skrivende stund i en solvarm og begynnende rødlig kropp som har vært tildekket for omgivelsene i mange måneder. Jeg betrakter den kritisk, ser forandringer som kommer snikende, ser ting som burde vært annerledes. Og noe vil jeg nok rette på...

Utsagnet ovenfor kunne vært formulert annerledes. Jeg kunne skrevet «Jeg sitter i skrivende stund solvarm og rødlig...». Det peker på en mulig annen erkjennelse av kroppen, kroppen som meg, fullt og helt. Problemstillingen er viktig, – vi ser at forskjellig virkelighetsforståelse ofte vil føre til fundamentalt forskjellig forståelse av våre pasienters symptomer og for så vidt også mellom-menneskelige uttrykksformer generelt. I omtalen av den franske filosofen Maurice Merleau – Ponty sin bok «Kroppens fenomenologi», skriver Dag Østerberg: «Kroppen er personlighetens subjekt, og det er gjennom kroppen bevisstheten tar form. Det er med kroppen vi er til stede i verden og er i kontakt med tingene og livet selv, og det er som kropp vi snakker, erkjenner og blir til den bevissthet eller sjel, som tror den er noe i seg selv.»¹

Det er denne tradisjonen Anne Louise Kirkengen holder seg til når hun kommenterer på medredaktør Jannike Reimerts utlegninger av en ung kvinnes underlivsproblemer. Hun peker blant annet på det hun kaller en «vitenskapelig» blindhet for livserfaringenes virkning på menneskets kroppslighet.

Uansett vitenskapssyn, kroppen er en sentral ting for de fleste av oss, og gjenstand for både gode og vonde opplevelser. Og vi er blitt løsningsfokuserte, vi forventer at det som ikke er i orden skal kunne rettes på. Slik er vi kommet inn i en helsekonsumkultur der det meste kan kjøpes for penger. Hva skal vi tenke om det voksende helsemarkedet med uklare grenser til tilbud om velvære, skjønnhet og selvrealisering?² Er det helsebringende eller helseskadelig å få utført små kosmetiske inngrep som fjerner den skavanken man har gått og skammet seg over i mange år?

Fotograf Trine Mikkelsen har inntatt en annen holdning. Hun ønsker med sine fotografier av kvinner å appellere til stoltheten kvinner kan ha over seg selv og sin kropp, til rikdommen vi får av forskjellighet og fargerikhet – motsatsen til en strømlinjeformet motekultur.

God, stolt sommer!

Tone Skjerven

Referanser:

1. Merleau-Ponty M. Kroppens fenomenologi. Oslo: Pax Forlag 1994
2. Hjortdal P., Ihlen CR. Pasienten og legen – en tango for to? Kronikk. Aftenposten 06.05.01